

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції
тимчасово окупованих територій України, національних меншин і
міжнаціональних відносин

9 березня 2026 року

Веде засідання голова комітету ЗАДОРЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є кворум. Присутні 7 з 10-и членів комітету. Отже засідання оголошую відкритим.

Сьогодні у нас короткий порядок денний - всього з двох питань, однак це важливі питання. Зокрема плануємо розглянути перший законопроект, з опрацювання з якого наш комітет визначено головним в порядку його підготовки до другого читання, а також розглянемо одне питання, яке не стосується законопроектної роботи.

Колеги, порядок денний вам був надісланий, тож переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання. Прошу всіх визначатись.

Задорожний – за.

Пан Мустафа Джемілєв.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа, визначтеся, будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Доброго дня, голосую – за. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, 7 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду порядку денного. Питання перше. Проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та інших законів України" (реєстраційний номер 12301 від 11 грудня 2024 року), поданий народним депутатом України Фроловим та іншими народними депутатами України. Перегляд рішення комітету від 22 вересня.

Шановні депутати, це питання ми розглядаємо відповідно до положень частини п'ятої статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", згідно з яким комітети мають право переглядати свої рішення. Коротко нагадую, що на своєму засіданні, проведеному 22 вересня 2025-го

року, ми вже розглядали цей законопроект в порядку його підготовки до другого читання. Тоді ми пішли на певні поступки основному ініціатору цього проекту закону. Але я попереджав, що деякі положення законопроекту можуть викликати зауваження. Зауваження, зокрема, Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Як і передбачалось, зауважень надійшло чимало.

З урахуванням фактів, що за цей час в законодавстві також відбулися певні зміни, які не корелюються з редакцією, що була затверджена комітетом, для того щоб законопроект міг бути винесений до зали пленарних засідань, нам потрібно переглянути рішення комітету щодо цього проекту закону. При опрацюванні оновленої кінцевої редакції законопроекту було проведено важку роботу над кожним зауваженням Головного юридичного управління. Також ми зробили відповідні запити до профільних міністерств та отримали від них додаткові пропозиції. Крім того, над документом працювала і Дослідницька служба Верховної Ради України.

Додатково звертаю вашу увагу, що кінцева редакція, яка сьогодні пропонується на розгляд комітету, попередньо пропрацьована та узгоджена з представниками громадськості. У нас на засіданні присутні представники від коаліції організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, та благодійного фонду "Право на захист". Я дякую вам за те, що ви долучилися до напрацювання кінцевої редакції документа, яка зараз дійсно є якісною і, що головне, діє.

Хочу звернути вашу увагу на ключові моменти. Поправками комітету оптимізовано і охоплено суть інших поправок народних депутатів, поданих до цього проекту. Тобто зважаючи на той факт, що у порівнянні з первинною редакцією змін зазнало фактично кожне положення законопроекту і довелося викласти кінцевий текст документа саме за допомогою комітетських поправок. Тому дуже важливо, щоб поправки комітету були підтримані, вони хоч і великі за об'ємом, але їх всього лише 7.

Водночас, так як ми оптимізуємо своїми поправками інші поправки народних депутатів, то ті поправки, які змістовно співпадають в якійсь частині з поправками комітету, ми маємо їх відхилити, оскільки враховується більш ширша поправка.

Ще одне, про що хочу зазначити. У кінцевій редакції залишено нині діючу Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб, однак передбачено уточнення, що вона буде інтегрована з іншими інформаційно-комунікаційними системами, через які зокрема забезпечуватиметься доступ внутрішньо переміщеним особам до будь-якої інформації про них, а також можливість оцінювання потреби внутрішньо переміщених осіб, ступеня їх задоволення та інтеграції за новим місцем проживання. Це зроблено з метою забезпечення безперебійної роботи інформаційних ресурсів щодо ВПО.

Також ми уточнили підстави для зняття з обліку ВПО, зокрема така підстава, як виїзд за межі України на постійне проживання або відсутність на території України більше 90 днів поспіль чи 180 днів сукупно протягом року, конкретизована формулюванням "крім випадків перебування за межами України понад зазначені строки з обґрунтованих причин, перелік яких і граничні строки перебування визначаються Кабінетом Міністрів України".

А також важливою новелою є викладання статті, яка стосується забезпечення реалізації внутрішньо переміщеними особами права на житло, в новій редакції, якою відповідні положення приведені у відповідність до нещодавно прийнятого Закону України "Про основні засади житлової політики". В зазначеній статті на рівні закону фактично закріплюється поняття "місць тимчасового проживання". Також у поправці закладено норму, згідно якої визначені Кабінетом Міністрів України категорії внутрішньо переміщених осіб, які проживають у житлі для тимчасового проживання, у разі відсутності змін у підставах, що спричинили внутрішнє переміщення, та якщо особа не набула іншого місця проживання, не можуть

обмежуватися строками на безоплатне тимчасове проживання під час дії воєнного стану або надзвичайного стану та протягом шести місяців після їх припинення або скасування.

Особливу увагу звертаю на те, що ми в цьому законі встановлюємо додаткові гарантії для пенсіонерів з числа ВПО, для яких передбачається отримання пенсій у загальному порядку без будь-яких додаткових вимог чи обмежень.

Є звісно і інші зміни, всі перераховувати я не буду, вони надіслані вам у проекті нової порівняльної таблиці, де містяться обґрунтування до всіх поправок та пропозицій, у тому числі до комітетських. Поправки від комітету для нашої з вами зручності вже внесені до порівняльної таблиці, яка вам була надіслана під номерами 1, 6, 55, 154, 231, 346 та 358. Готуючись до сьогоднішнього засідання, ви мали змогу ознайомитися з її змістом та відповідним обґрунтуванням.

Ще раз, шановні колеги, наголошую, що кінцева редакція враховує ключові зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, Дослідницької служби Верховної Ради України, представників громадського сектору та базується на останніх змінах у законодавстві.

Для того, щоб ми могли з вами розглядати оновлену порівняльну таблицю, яка вам була надіслана перед цим засіданням, нам потрібно прийняти кілька процедурних рішень.

Тому, якщо ніхто не заперечує, керуючись положенням частини п'ятої статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", ставлю на голосування наступну пропозицію.

Перше. Повернутися до розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" та інших законів України (реєстраційний номер 12301 від 11 грудня 2024 року), поданого народним депутатом України Фроловим та іншими народними депутатами України. Це друге читання.

Друге. Переглянути рішення комітету від 22 вересня 2025 року (протокол номер 135), скасувавши рішення, прийняті під час розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" та інших законів України (реєстраційний номер 12301 від 11 грудня 2024 року), поданого народним депутатом України Фроловим та іншими народними депутатами України, та розглянути доопрацьовану порівняльну таблицю.

Прошу визначатися, шановні колеги.

Задорожний – за.

Пане Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович. Вітаю. Зник.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ЧИЙГОЗ А.З. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Ахтеме Зейтуллайовичу, ви підтримуєте?

ЧИЙГОЗ А.З. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Приєднуюся до консенсусу. За.

ТКАЧЕНКО М.М. Пане голово, вибачте, я на заході.

Ткаченко. Голосую – за. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, зрозуміло.

Дев'ять колег – за, рішення прийнято.

Тож, враховуючи щойно прийняте нами рішення, переходимо до повторного розгляду законопроекту. Нагадаю, що до законопроекту (реєстраційний номер 12301) у строки, передбачені статтею 116 Регламенту

Верховної Ради України, до другого читання до комітету надійшло 372 поправки та пропозиції. Водночас, як я вже сказав, пропонується внести також поправки від комітету. Навпроти таких поправок у надісланій вам порівняльній таблиці зазначено: "народні депутати України - члени комітету з усіма обґрунтуваннями щодо запропонованих рішень по кожній із поправок". Сподіваюсь, всі ознайомились.

Звертаю увагу, що сьогодні ми вносимо нові поправки та пропозиції. А ті, що ми вносили під час попереднього розгляду, ми щойно скасували.

Тож на підставі пункту 4 частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", відповідно до якої комітет при здійсненні законопроектної функції має право вносити пропозиції і поправки під час розгляду проекту закону на своєму засіданні, пропоную внести поправки від комітету, які містяться у надісланій вам порівняльній таблиці.

І ставлю на голосування наступну пропозицію: внести до проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" та інших законів України (реєстраційний номер 12301) від 11.12.24, поданого народним депутатом України Фроловим та іншими народними депутатами України, сім поправок та пропозицій від членів комітету, які надіслано в проекті порівняльної таблиці, зазначені під номерами 1, 6, 55, 154, 231, 346 і 358.

Прошу голосувати, шановні колеги.

Задорожний – за.

Пан Мустафа Джемілєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Теж голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Таким чином з врахуванням щойно внесених комітетом поправок та пропозицій маємо порівняльну таблицю до законопроекту до другого читання, яка містить всього 379 поправок та пропозицій, з яких пропонується врахувати сім поправок та пропозицій, а саме поправки під номерами 1, 6, 55, 154, 231, 346 і 358, як я вже казав, це поправки від комітету, якими охоплено та оптимізовано інші поправки, та якими фактично викладається оновлена редакція законопроекту. Відхилити 372 поправки та пропозиції, тобто всі інші поправки, які не охопили своїми комітетськими правками.

Тому, шановні друзі, ще раз звертаю увагу, що сьогодні ми переглядаємо своє попереднє рішення і поправками комітету виправляємо ключові зауваження до законопроекту та надаємо ВПО певні гарантії.

Шановні колеги, чи бажає хтось з приводу цього законопроекту висловитись? Дякую. Отже, якщо ніхто не заперечує, вибачте ще раз, ставлю на голосування наступну пропозицію: врахувати 7 поправок та пропозицій, які є в надісланому проекті порівняльної таблиці і зазначені як враховані. Відхилити 372 поправки та пропозиції, які в надісланому проекті порівняльної таблиці зазначені як відхилені. Прошу визначатися.

Задорожний – за.

Пан Мустафа Джемілєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

З урахуванням щойно прийнятого рішення ставлю на голосування наступне рішення комітету щодо даного проекту закону:

Перше, затвердити остаточну редакцію проекту закону, запропонованого комітетом;

Друге, доручити секретаріату комітету доопрацювати текст законопроекту з урахуванням висловлених до нього зауважень під час редакційного опрацювання Головним управлінням документального забезпечення, а також з урахуванням вимог законодавчої техніки;

Третє, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" та інших законів України (реєстраційний номер 12301 від 11 грудня 2024 року), поданого народним депутатом України Фроловим та іншими народними депутатами України, доопрацьований комітетом з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин при підготовці відповідно тексту на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Четверте. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України доповідачем з цього питання визначити народного депутата України, голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Шановні колеги, прошу голосувати.

Задорожний – за.

Пан Мустафа Джемілєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович. Немає.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. За, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Друге питання. Про визнання таким, що втратило чинність, рішення комітету від 17 березня 2021 року щодо затвердження положення про заохочувальні відзнаки комітету.

Шановні колеги, це по суті технічне питання. Коротко нагадаю, що у 2021 році комітетом було затверджене положення про заохочувальні відзнаки комітету. Перш за все це було пов'язано з тим, що на той час не було ніякого уніфікованого законодавчого акта для всіх комітетів з цього приводу. Водночас, як ви пам'ятаєте, у минулому році ми з вами проголосували Постанову Верховної Ради України "Про нагороди Верховної Ради України", якою фактично було унормовано і питання щодо відзнак від комітетів. Відповідну постанову парламенту вам було надіслано у матеріалах до сьогоднішнього засідання.

Відтепер це питання чітко врегульоване і комітети мають свою заохочувальну відзнаку, а саме – Подяку Комітету Верховної Ради України, яка офіційно відноситься саме до відзнак Верховної Ради України. Отже тепер відзнаки комітету врегульовані безпосередньо актом Верховної Ради України. А відтак рішення комітету щодо затвердження положення про заохочувальні відзнаки має бути визнане таким, що втратило чинність.

З урахуванням зазначеного ставлю на голосування наступне рішення комітету. Визнати таким, що втратило чинність рішення комітету від 17 березня 2021 року (протокол № 72) щодо затвердження положення про заохочувальні відзнаки комітету. Прошу визначатися, шановні колеги.

Я – за.

Пан Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілев – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Голосую – за.

І пропоную якось скористатися наявним законодавством і зробити представлення на нагородження і відзначення тих людей, які, на думку комітету, цього достойні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Будь ласка. Зробимо. Дякую.

Шановні колеги, 8 осіб – за. Рішення прийнято.

Сподіваюся, ніхто не заморився.

Переходимо до розділу "Різне". Колеги маю до вас прохання. Раз на місяць за моїм підписом вам надсилається лист з проханням повідомити про вашу участь у тих чи інших заходах за відповідним місяцем. Останнім часом чомусь не отримуємо відповіді від декого з вас або отримуємо з порушенням строків, зазначених у листі. Прошу звернути на це увагу і провести роботу з вашими помічниками. Навіть якщо ви не брали участь ні в яких заходах, прошу зазначити про це у своїх листах на моє ім'я. Ця інформація потім узагальнюється Апаратом і враховується як один із показників роботи членів нашого комітету. Візьміть на контроль, будь ласка, це питання.

Чи є в когось ще інша інформація, якою ви хотіли б поділитися з членами комітету в розділі "Різне"?

Дякую. Шановні друзі, сподіваюсь, я вас не затримав.

На цьому порядок денний вичерпаний. Всім дякую. Засідання оголошую закритим.

Дякую всім за участь.